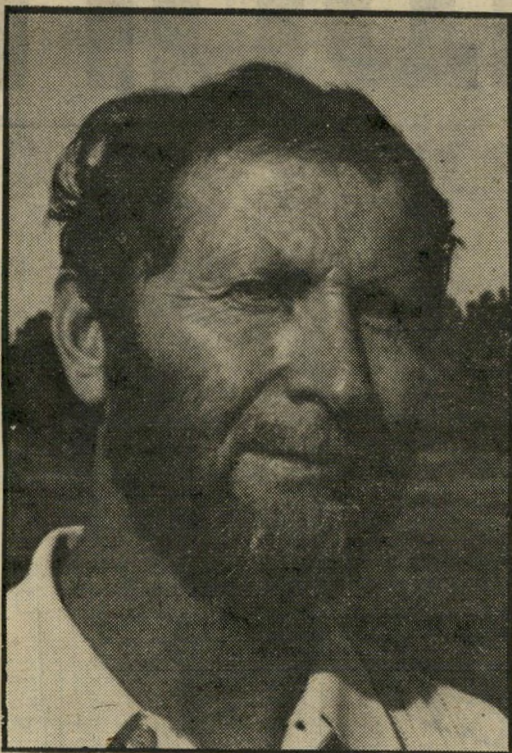

על אלוהי היהודים

במחיר עולה או איוולת, כי אלוהי הוא-הוא הנכו, ואין בילתו. מהי אפוא האמת לאמיתה? היכן כוחו הנשגב של האל? זמנן של עשרת המכות המאלפות את פרעה כבר חלף... ואם השואל ממשיך להקשות, אני מפנה אותו ל...אירלנד, מקום שבו מתגוששים והורגים זה את זה שני פלגים של אותה דת, בשינאה תהומית, והכל בשמו של אותו משיח.

האם היהודים צלבו את ישו? לשאלה זו, בוואריאצ'יות שונות, יש תשובות בוואריאציות שונות, שעיקרן הוא בערך כזה: אילו היה ישו בבחינת בן-אל או אל, לא היה מגיע למצב העלוב שבו היה נתון, ובוודאי שכוחו היה מאפשר לו להשתחרר מן הצלב ולהעניש את צולביו בו במקום.

בשם הדת והאמונה נפלו רבים (וגם טובים), במילח'מות ג'יהאד, במילהמות הצלבנים לשיחורור ארץ-הקודש או על קידוש כוח עליון ואל קדוש, האם היה מאפשר מיתות משונות אלה בשמו ולמען שמו?!

ספק חמור מתעורר בעולמנו זה, עולם ההורס עצמו כמו ידיו. כדור-הארץ היה גן-עדן, וכל מדען יוכל לאשר זאת. האדם, שנברא בצלם אלוהים, הורס גן-עדן זה ואלוהים הכל-יכול שותק.

ומה על איה-הצדק השורר בין תושבי כדור-הארץ? עושר אגדי שמור לקבוצות ועמים מסויימים בעוד שעמים אחרים גוועים ברעב.

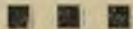
שאלתי פעם רב (סמכות ישירה מהקב"ה!) כיצד ניתן לדעת במדינות הצפון הרחוק, שבהן אין תשמש שוקעת כלל בחודשי הקיץ, כשם שאין היא זורחת בחודשי החורף, מתי נכנסת השבת ומתי היא יוצאת (שכן הכלל היהודי קובע, שיצאת השבת נקבעת לפי שלושה כוכבים ברקיע)? הרב, שהתבלבל, הודה כי אכן זו בעייה קשה. אפילו דיני-קדושה יסודיים, מסתבר,

מעת לעת אני נתקל בגוי חביב השואל אותי בתמימות ו/או ברצינות תהומית, אם אני מאמין באלוהים, או לחילופין שאלות אחרות ו/או נוספות: האם אני יהודי, האם אני חושב שישו נצלב על-ידי היהודים וכיו"ב.

מוכן שאינני מתכחש למוצאי ואני מסביר בסבלנות שאינני דתי. לשאלה אם ישו נצלב וכו' אני מסביר, כי מה שקרה לפני כמעט אלפיים שנה על-ידי אנשים בודדים — ואינני מתייחס כלל לשאלה מי עשה זאת — אי-אפשר שיהא רלוונטי ב-1980.

הוויכוח מתמשך, שכן הגוי החביב הוא לעיתים גם קצת נודניק ובעל אמונה עמוקה, החושב שבאמצ'עות ויכוח יצליח „להסדיר“, שמורות אצלי תשובות שונות במישורים שונים...

תשובה אחת היא במישור הריגשי: „סבי וסבתי מצד אמי היו אנשים טובים וישרי-דרך, ולמרות אמונ'תם העמוקה ביהדות נרצחו בימי השואה. מדוע?!“ ואז ניתן להוסיף גם את ששת מיליוני הנרצחים היהודים ועשרות המיליונים שחיים הוקרבו ללא צורך. „אילו היה אלוהים, האם לא היה מונע עוול ופשע כאלה?“ אני תוהה בקול רם.

תשובה אחרת מנסה לעורר בשואל הנכבד את התמיהה. שהרי, בעולם הזה יש כל כך הרבה כתות, דתות ואמונות, ואפילו בתוך כל דת יש אמונות שונות ושליחי-אלוהים שונים (ראה מדור מכתבים, „העולם הזה“ 2226). יש אייתאללה בעל קשר ישיר לאללה, אפיפיור הקשור ישירות באם, בנן וברוח-הקודש, ורבינו החמודים והעוקצניים, המוכנים להרוג זה את זה על מיוזב הכסא הקדוש או הדוגה הצבאית ה'גבוהה, כשכל אחד מהם מוכן להישבע שאלוהים הוא אשכנזי או ספרדי. כל אחד משוכנע ומנסה לשכנע, ולו

לא הצליח הקב"ה להתקין, אז מה לנו כי נלין על הקזקים שלו.

עלי כהן, קופנהגן

ועל אלוהי הערבים

יוניות של הערבי המשכיל, הרי מהפכה זו גורמת לשי"דוד מערכות רגשי ורעיוני בלב כל ערבי ומחזקת אותו ברגשות גאוה מוצדקים. הישראלי, המצוי בגטו של שוביניזם עיוור ומגלומניה ציונית, איננו מודע לתהלי-כים הכבירים המתחוללים מתחת לאפנו בזהותו של הערבי באשר הוא ערבי, מבלי לדבר על הבנה בתהליכים הפוליטיים.

כאשר עמוס קינן קובל מרות על היעדר אתיקה בדבריו של ראש עיריית נצרת, ח"כ תופיק זאייד, הרי בלי משים הוא נותן ביטוי למאוויו הכמוסים של הישראלי המצוי, שערביי ישראל ימשיכו לנהוג לפי הסטריאוטיפ של ה„גריב“, מעין בישוף מוזארואה מקומי. קינן זועק חמס כאשר מתגלה לעיניו נמר במרכאות כפולות. זעקתו נובעת מחוסר-הבנה וניתוק בתיקשורת המאפיינים את מרבית הישראלים. כפי שכתבתי ב„רחל אמנו ורחב הזונה“ (פורום העולם הזה, 2197), ערביי ישראל חייבים נאמנות למדינה אך אין הם חייבים לאהוב אותנו. ברצוני להרחיק לכת: גם כאשר תקום המדינה הפלסטינית הם לא יאהבו אותנו. הם ישאו ויתנו עמנו, יבקו ויקבלו את המגיע להם וירדו לקבר עם הצלכת שהטבענו בבשרם. הם מרגישים את עצמם כחלק בלתי-נפרד מהתהליכים המתחוללים בעולם הערבי כולו, וגאות בגאותם הלאו-מית של כל ערביי העולם נוסכת תחושת-ביטחון וגאוה מוצדקים גם בלב ערביי ישראל.

אפילו דור שלם של שלום פוליטי לא ישנה עובדה זו. הציונות בלבושה ההיסטורי עד עתה איננה מתיישבת יפה עם עקרונות אהוות-העמים, שאף הם עקרונות מיובאים מאירופה המושחתת. יהיה צורך בדרך שלם של ממלכתיות שפויה בכדי להשכיח, אם בכלל, עובדה זו. ואם כל כנותו אין קינן יכול לבקש מערביי ישראל (אשר פרצנו לביתו ביום-האדמה וחבטנו באמו הקשי"שה) כי יאזן וימתן את מרירותו המוצדקת והמפעפעת. בשם מה עליו לעשות כן?! בשם אהוות-עמים ערטיל-אית או בשם ציונות מופשטת ויפה, המתקיימת בקושי אפילו על גבי הנייר? לא.

תופיק זאייד הוא רק חוליה אחת קטנה במהפכה אדירה המתחוללת נגד עניניו בעולם הערבי, ומונחך הוא לבקש לעשות מסג' לישראלי יפה, ולצקת שמן על פצעי המדיניות הישראלית. תופיק זאייד אמר את דברו: הוא חייב אמונים לחוקי המדינה ותו לא. רוחו איננה ככולה לבלולות מדינתנו. זאת היא המהפכה המוסלמית המתחוללת אצלנו.

יצחק סובול, תל-אביב

יות ופנימיות והם מצפים לקידמה בארצם בזכות תהליך מואץ של הרס הערכים המסורתיים המסדירים את חיי המוסלמי.

הרס הערכים המוסלמיים חונף את רוח תורותיהם של כאמל אטאטורק, חוסיין טאכה, רזה פחלאווי (השאה המודרן) ומודרניסטים אחרים. הנשיא אנוואר אל-סאדאת — בלי קשר ישיר לסיכסוך הערבי-ישראלי — מחפש את שביל-הזהב בין אנשי השדרה המרכזית לבין עקרונות האיסלאם. רק העתיד ישיב, לחיוב או לשלילה, אם צורך הוא בנישתו זו.

המהפכה האיסלאמית מוכיחה, כי מאבק היסטורי חשוב מגיע להכרעתו בימים אלה ממש בתרבות ובפסי-כולוגיה המוסלמיים. כוונתי למאבק הנסתר, שלא פסק אף לרגע מאז תחיית הלאומיות הערבית, בין המגמות החילוניות, (ה„ג'אהיליאי“ הקדם-איסלמי והברברי מחד והמארכיזם מאידך) לבין „אל פארד ארקן“ — החו"בות המוסלמיות, המאוגדות במסכת ה„חאראם והחאל-אל“ — האיסורים והציוויים בקוראן.

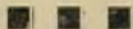
ההתעוררות החדשה — „נהדה“ — של ערכי הקור'אן מבעיתה את האירופים ואת הישראלי המצוי. תחייתה של תרבות שנוצרה במגפי הקולוניאליזם או, כפי שטוענים האחרים, תחייתם של ימי-הביניים, היא במידה מרובה תוצאת הפעילות הנצלנית של העילית והחונטות בעולם המוסלמי, שהיו „רכות“ כלפי תהליך המודרניזציה נוסח אירופה ו„נוקשות“ ביחס לתרבות ולמסורת הלאומית שלהם.

המהפכה המתחוללת בארצות ערב רבות שמה לעצמה למטרה לרשש את שתי התופעות גם יחד: את תופעת אנשי השדרה המרכזית, בעלי מנטליות ה„גריב“, ואת השפעות החילוניות, בלבושה ה'ג'אהיליאי והמארכי-סיסטי גם יחד. הצירוף של חילוניות גלויה או מוסווה עם מגמות אירופוצנטריות הוא אשר, לדעת הוגי ה'מהפכה האיסלאמית, יצר את הסטריאוטיפ המבחיל של ה„ריחא“ — שפירושו בערבית גאוה מהולה בצביעות במנטליות של איש העילית הערבית. מהפכה זו מכוונת על כן למיגור ההשפעה המערבית בתרבות ה'מוסלמית; היא חדרה בשאיפה להינתקות מסטרי-אוטיפ של „ראיס“ ערבי, המהווה חיקוי בזוי של הקולוניאליזם האירופי, בשאיפה להתנתר משאריות הקולוניאליזם במנטליות הערבית ולחזק את הפונדמנט-ליזם המוסלמי כפי שהוא מאוגד בקוראן. במילים אחרות: המהפכה האיסלאמית שאפת למחוק את ולהמייד את הדימוי השלילי והמושחז של התרבות המוסלמית בעיני העולם.

תהייה אשר תהייה השקפותי הפוליטיות והרע-

במסורת המוסלמית המודרנית, מן האוקייאנוס האטלנטי ועד המיפרץ הפרסי, מוכרת התופעה של עילית פוליטית, כלכלית וחברתית צרה, המנותקת משרשיה התרבותיים, שמרבית בניה חונכו וקיבלו את השכלתם באירופה, ארצות-הברית או ברית-המועצות, עילית המכונה בהומור בפי הפונדמנטליסטים הערביים: „אחל אל חגי שא'עבי“ (אנשי השדרה המרכזית). זה שנות דור רבות שעילית זו חיה ומתקיימת רק לכאורה בעולם של תרבותה היא. היא מצטיינת בשיני-אה אובססיבית, מזוכיסטית כמעט, ביחס למורשתה השרושה, היא מחקה ללא היררה דגמים המוכתבים על ידי המערב ודוגלת במודרניזם רודן, שנועד לשמש רפליקה קולוניאליזם שמוגה. המודרניות שלהם היא מחוצפת ומתנשאת ביחס לתרבות המקומית, מתרפסת ומלאת חינחונים של עבדות כלפי ה„גריב“ — הזרים. כמעט מדי יום שישו אנו רואים בבואה נאמנה של אנשים אלה על מסכי הטלוויזיה, בסרט מצרי פסבדו-מערבי זה או אחר.

הם הם על-פי רוב המדריכים של האירופיים בתר'בות האיסלאם. אנשי השדרה המרכזית מייצגים בעצמם ובהווייתם אוסף מביך של השפעות קולוניאליזם היצוני-